

Врз основа на член 27 став (1) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12 и 145/12), министерот за здравство донесе

У П А Т С Т В О
ЗА ПРАКТИКУВАЊЕ НА МЕДИЦИНА ЗАСНОВАНА НА ДОКАЗИ ПРИ
ФЕБРИЛНИ КОНВУЛЗИИ ВО ИНФЕКТОЛОГИЈАТА И ПЕДИЈАТРИЈАТА

Член 1

Со ова упатство се пропишува начинот на дијагностицирање и третман на фебрилни конвулзии во инфектологијата и педијатријата.

Член 2

Начинот на дијагностицирање и третман на фебрилни конвулзии во инфектологијата и педијатријата е даден во прилог, кој е составен дел на ова упатство.

Член 3

Здравствените работници и здравствените соработници ја вршат здравствената дејност на дијагностицирање и третман во инфектологијата и педијатријата на фебрилни конвулзии по правило согласно ова упатство.

По исклучок од став 1 на овој член, во поединечни случаи по оценка на докторот може да се отстапи од одредбите на ова упатство, со соодветно писмено образложение за причините и потребата за отстапување и со проценка за натамошниот тек на процесот на дијагностицирање и на третманот, при што истото од страна на докторот соодветно се документира во писмена форма во медицинското досие на пациентот.

Член 4

Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-6535/2

3 декември 2012 година

Скопје

МИНИСТЕР

Никола Тодоров

ФЕБРИЛНИ КОНВУЛЗИИ

МЗД Упатство
12.12.2010

- Основни податоци
- Причини за конвулзии асоцирани со висока температура
- Критериуми за "типични" фебрилни конвулзии
- Индикации за специјалистички преглед
- Превенција на фебрилни конвулзии
- Поврзани извори

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ

- Mora да се обезбеди ефективна прва помош за време на напад.
- Mora да се исклучи инфекција на централниот нервен систем.
- На родителот мора да му се даде совет за препознавање на конвулзиите; за домашна употреба мора да има букален мидезолам или ректален диазепам.

ПРИЧИНИ ЗА КОНВУЛЗИИ АСОЦИРАНИ СО ВИСОКА ТЕМПЕРАТУРА

- Фебрилни конвулзии (едноставни или комплексни)
- Знаци за инфекција на централен нервен систем (meningitis, encephalitis)
- Знаци за инфекција асоцирана со метаболично нарушување (хипогликемија, хипонатремија)
- Едноставните или бенигните фебрилни конвулзии се најчести

КРИТЕРИУМИ ЗА "ТИПИЧНИ" ФЕБРИЛНИ КОНВУЛЗИИ

1. Возраст на детето помеѓу 6 месеци и 6 години.
 2. Детето има телесна температура над 38,5⁰С. Температурата не мора да била забележана пред појавата на конвулзиите и конвулзиите може да бидат прв знак за покачена температура.
 3. Едноставните фебрилни конвулзии имаат кратко времетраење - вообичаено траат 1 до 2 минути но не подолго од 15 минути. Конвулзиите се тонично-клонични, и за време на нивното траење детето е без свест. Тонично-клоничниот напад е симетричен. Во некои случаи нема конвулзии а детето само омлитавува.
 4. Комплексните фебрилни конвулзии траат подолго од 15 минути или конвулзиите се асиметрични или се повторуваат првите 24 часа или се придружени со асиметрична пареза на екстремитетите (Годова пареза).
- Секоја инфекција која оди со фебрилност може да биде тригер за фебрилни конвулзии. 5% од децата развиваат фебрилни конвулзии; две третини од овие деца имаат напад со кратко времетраење.

ИНДИКАЦИИ ЗА ДОПОЛНИТЕЛНИ ИНВЕСТИГАЦИИ

- Ако родителот се јави да пријави фебрилни конвулзии што се случиле во домашни услови и од кои детето веќе закрепнало треба да се увериме дека конвулзиите навистина траеле кратко, биле симетрични и детето по нападот е контактибилно.
- Нападот кај фебрилно дете може да биде знак за менингитис или енцефалитис и затоа дете кое првпат има фебрилни конвулзии мора да биде прегледано од лекар.
- Ако детето е добро по нападот и има уреден невролошки статус нема потреба да се задржува во болница, но на родителите мора да им се даде детален совет и инструкции како да ја следат состојбата на своето дете.
- Ако нападот трае подолго од 5 минути и ако се повторува неколку пати во истата фебрилна епизода, детето секогаш треба да биде упатено во болница по давањето на потребната терапија.
- Електроенцефалографија (ЕЕГ) или радиолошки испитувања на мозокот (neuroimaging) не се потребни во случај на фебрилни конвулзии дури и ако се повторуваат во друг фебрилен напад. Овие иследувања се прават само во случај ако детето пројави и афебрилни конвулзии.

ПРЕВЕНЦИЈА НА ФЕБРИЛНИ КОНВУЛЗИИ

- Ако детето имало фебрилни конвулзии во 20 до 30% може да се повторат во нов фебрилен напад.
- Последователните фебрилни епизоди се третираат на ист начин како и фебрилноста на кое било друго дете, бидејќи нема докази дека агресивниот третман на покачената температура ќе превенира нов напад.
- Сепак, родителот во домашни услови треба да има ректален diazepam (0.5mg/kgТТ) или букален midazolam (0.4-0.5 mg/kgТТ) и да знае да ги употреби истите.

ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

- Кохранови прегледи
- Други сумарни докази
- Литература

Автори:

Heikki Rantala

Претходни автори: Hannu Jalanko

Article ID: ebm00674 (029.011)

© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

ФЕБРИЛНИ КОНВУЛЗИИ - ПОВРЗАНИ ИЗВОРИ

8.3.2007

- Кохранови прегледи
- Други сумарни докази
- Литература

Кохранови прегледи

- Paracetamol-от се чини не е подобар од физичките методи во превенцијата на фебрилните конвулзии кај деца со температура (ннд-**D**).

Други сумарни докази

- Phenobarbiton-от и valproat-от се ефикасни превентивни третмани, но имаат несакани ефекти. Интермитентното давање на diazepam веројатно е неефикасно (ннд-**В**).
- Конвулзиите се третираат побрзо со интраназалното давање на midazolam¹ отколку со интравенозното давање на diazepam (ннд-**С**).

Литература

1. Rosman NP, Colton T, Labazzo J, Gilbert PL, Gardella NB, Kaye EM, Van Bennekom C, Winter MR. A controlled trial of diazepam administered during febrile illnesses to prevent recurrence of febrile seizures. N Engl J Med 1993 Jul 8;329(2):79-84. **PubMed**
2. Sadleir LG, Scheffer IE. Febrile seizures. BMJ 2007 Feb 10;334(7588):307-11. **PubMed**

Автори:

Тимот за ажурирање на МЗД упатства
Article ID: rel00205 (029.011)
© 2012 Duodecim Medical Publications Ltd

1. **EBM Guidelines, 12.12.2010, www.ebm-guidelines.com**
2. **Упатството треба да се ажурира еднаш на 4 години**
3. **Предвидено е следно ажурирање до јануари 2014 година.**

¹ Интраназалната форма на препаратот мидезолам не е достапна во Република Македонија